

Finska Kemistsamfundets årsberättelse för verksamhetsåret 2022

INLEDNING

Under Finska Kemistsamfundets (FKS) 131:a verksamhetsår återgick verksamheten till den modell den haft innan pandemin. I början av året ordnades det ännu försiktigt med program men mot sommaren och slutet av året hade vi igen möjlighet att ordna såväl kemirelaterat som kulturellt program.

FKS ekonomi är fortsättningsvis stabil och en del av avkastningen från investeringarna hade även år 2022 reserverats för stipendier med syfte att främja intresset för kemi, främst bland elever och studeranden, men även för att ge lärare möjlighet att delta i fortbildning.

Medlemsantalet hölls på samma nivå som tidigare år. Styrelsen sammankom sju gånger.

VERKSAMHET

PROGRAM

FKS verksamhetsår 2022 inleddes med årsmötet den 16 februari. Årsmötet, som hölls digitalt, samlade 17 deltagare. I samband med årsmötet presenterade den Alftanska pristagaren 2021, FD Juan Palacios-Ortega från Åbo Akademi sin avhandling med rubriken "Molecular Basis of the Sticholysin-Membrane Interaction".

Bokcirkeln fortsatte aktivt och sammankom regelbundet under verksamhetsåret 2022. Det första mötet hölls den 17 februari då boken "Liv 3.0: Att vara människa i den artificiella intelligensens tid" av Max Tegmark diskuterades. Under mötet i mars diskuterades "Förundran" av Ulf Ellervik, som var den bok som erbjöds samtliga medlemmar i gåva vid årsskiftet. Vårens två övriga böcker var "Binas historia" av Maja Lunde och "Larmrapporten: Att skilja vetenskap från trams." av Emma Frans. Efter sommarpausen träffades bokcirkelmedlemmarna åter i augusti, då för att diskutera "Radioaktiva substanser" av Marie Curie. "Factfulness" av Hans Rosling lästes inför mötet i september. De övriga böcker som bokcirkelmedlemmarna bekantade sig med under verksamhetsåret var "Fejkmaten: Så blir vi vilseledda" av Ann Fernholm, "Lektioner i kemi" av Bonnie Garmus, "Kvinnor förändrar världen" av Melinda Gates, "21 tankar om det 21 århundradet" av Yuval Noah Harari och slutligen "Minnets makt" av Julia Korkman. Av bokcirkelgruppens ca 20 medlemmar deltog ungefär hälften aktivt i möten.

Under försommaren ordnades ett besök till Botaniska trädgården i Kajsaniemi. Besöket ägde rum den 6 juni och var en uppföljning till det föredrag om medicinalväxter som hölls föregående år. Både föredraget och guidningen i den botaniska trädgården hölls av FaD Yvonne Holm från Helsingfors universitet. Åtta medlemmar deltog i besöket.

En av årets större sammankomster med anknytning till kemi var ChemBio-mässan i mässcentret den 8-9 juni, som ordnades efter en paus på flera år. Under mässan delades "Kemian hyväksi" -priset ut åt

professor Maija Aksela av FKS ordförande. Detta år var det FKS förslag som de övriga kemiska samfunden stödde.

Till hösten var ett bryggeribesök till CoolHead Brew Taproom i Vik inplanerat. I och med lågt deltagarintresse beslöt styrelsen att ordna besöket vid en annan tidpunkt.

Den största programpunkten under året var de Finlandssvenska Fysik- och Kemidagarna, som ordnades den 18-20 november ombord på m/s Silja Serenade. Konferensen var liksom tidigare mycket populär och samlade totalt ca 200 deltagare. Detta år hade Kemiska Sällskapet i Åbo (KSÅ) huvudansvaret för arrangemangen.

Den traditionsenliga julfesten tillsammans med Fysikersamfundet hölls den 15 december på acceleratorlaboratoriet i Gumtäkt. Julfesten samlade ca 20 deltagare. Nobelpriset i kemi presenterades av FD Filip Ekholm och Nobelpriset i fysik presenteras av FD Oscar Henriksson.

PRISER UR ALFTHANS FOND

Det Alfthanska priset 2022

För att främja sina allmänna syftemål och särskilt för att utgöra en föreningslänk till den yngre generationen delar Finska Kemistsamfundet årligen ut ett pris benämnt "Det Alfthanska priset" för en förtjänstfull publicerad forskningsinsats i kemi, biokemi eller kemisk teknologi. Priset kan beviljas skribenten av en doktors- eller licentiatavhandling som blivit godkänd under de senaste två åren.

År 2022 tillföll priset FD Kristina Sorochkina från Helsingfors universitet för avhandlingen "Hydrogen and Water Splitting by Frustrated Lewis Pairs and Reactions thereof".

Juniorpris ur Alfthans fond

Verksamhetsår 2022 utdelades inget juniorpris ur Alfthans fond.

STUDENTSTIPENDIER

Under år 2022 inkom inga ansökningar för studentstipendier.

Understöd till studentföreningar

En ansökan om ett understöd på 1500 euro inkom av Spektrum rf för utlandsexkursion. Understödet beviljades. Kemistklubben i Åbo ansökte om ett understöd på 800 euro för exkursion. Även detta understöd beviljades enligt ansökt belopp. FKS har även indirekt understött studentföreningarna i både Helsingfors och Åbo genom inköp av annonsplatser.

Därtill har studentföreningarna genom att erbjudas bidrag för mat och dryck uppmuntrats till att ordna sammankomster, endera högskolestuderanden emellan eller med betoning på gulnåbbar. Spektrum rf och kemistuderanden vid Teknologföreningen ordnade under året en gemensam pizzakväll som samlade 21 deltagare. KSÅ har traditionsenligt ordnat gulispizza där FKS stått för kostnaderna för maten.

STIPENDIER TILL GRUNDSKOLE- OCH GYMNASIEELEVOR SAMT LÄRARE

Studentprovsstipendier

För att främja kemiintresset bland unga utdelades stipendier till två studeranden som skrivit kemiprovet i studentskrivningarna med utmärkt resultat. De två studeranden som premierades läsåret 2021-2022 var från Vasa övningsskola och från Svenska samskolan i Tammerfors.

Berzeliusdagarna

Svenska Kemisamfundet har under senaste år inbjudit gymnasieelever från Svenskfinland att delta i Berzeliusdagarna i Stockholm. De som fått möjlighet att delta har uppskattat programmet högt. Studerandestipendierna tillföll i år fyra studeranden från Brändö gymnasium. Lärarstipendierna gick till Mia Borg från Borgå gymnasium och Anna Pomoell från Kyrkslätt gymnasium.

Kemipriset i TekNatur

Inget kemipris i TekNatur delades ut under verksamhetsåret 2022.

Lärarstipendiet

Tre understöd för deltagande i Fysik- och kemidagarna har utbetalats. Under år 2022 inkom inga övriga ansökningar för fortbildningsstipendier.

Övriga understöd

FKS har tillsammans med de andra kemiska samfunden i Finland deltagit med 1000 euro i finansieringen av Kemia-Kemi -tidningsstipendier till gymnasieelever. Stipendierna är riktade till både finsk- och svenskspråkiga elever. Med FKS andel av understödet finansieras en årgång av tidningen för 20 stipendiater.

SAMARBETE MED ANDRA FÖRENINGAR

FKS fortsatte under året sitt goda samarbete med vänföreningarna, bland annat genom deltagande i ordförandemötena för de kemiska sällskapen i Finland.

Den goda kontakten till Fysikersamfundet har upprätthållits under året. FKS medlemmar blev i september inbjudna att tillsammans med Fysikersamfundet besöka Olkiluoto kärnkraftverk och anläggningen för slutförvar av använt kärnbränsle, Onkalo. I samband med besöket ordnades även kvällsprogram i Åbo.

Kontakten till de andra nordiska kemisamfunden har upprätthållits och år 2022 var avsikten att ordförandemötet skulle hållas i Helsingfors den 6-7 maj. Slutligen visade sig tidpunkten sammanfalla med övrigt program och då Svenska Kemisamfundet även genomgick ett organisationsskifte så fattades beslut om att hålla mötet digitalt.

De kemiska sällskapen i Finland har under verksamhetsåret 2022 aktivt samarbetat för att utveckla en ny modell för tidningen Kemia-Kemi. Tidningen har från och med årsskiftet fått en ny utgivare, EraContent, som har för avsikt att även satsa aktivt på det digitala innehållet.

MEDLEMMAR

Den 31 december 2022 hade föreningen 161 ordinarie (-12) och 55 yngre medlemmar (+10). Det totala medlemsantalet var 216 (-2). Samfundets medlemsavgift år 2022 var 67 euro (60 (allmän) + 7 (FKS)) för ordinarie medlemmar och 10 euro för yngre medlemmar.

Helsingfors den __ / __ 2023

Triin Gyllenberg, ordförande

Maria Weintraub, sekreterare